

Zabezpečení žen v těhotenství a mateřství je významným ukazatelem toho, jak si společnost cení rodiny a rodičovství. Je jedním z faktorů, které přispívají k rozhodnutí mladých lidí v jakém věku, kolik nebo zda vůbec budou mít děti. Z těchto důvodů, ale také protože v současné době pečuji o dvě malé děti a pohybuji se v okruhu lidí, kteří tímto obdobím sami procházejí nebo se na ně připravují, zvolila jsem si problematiku zabezpečení žen v těhotenství a mateřství jako téma své diplomové práce.

Cílem této práce je především rozbor platné právní úpravy dávek poskytovaných ženám v těhotenství a mateřství v České republice. Základním systémem upravujícím zabezpečení žen v těhotenství a mateřství v České republice je systém sociálního zabezpečení. V rámci něho jsou poskytovány peněžité dávky ze systému nemocenského pojištění a ze systému státní sociální podpory. V těhotenství a raném mateřství jsou poskytovány dávky: vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, porodné a peněžitá pomoc v mateřství. V souvislosti s péčí o malé dítě vzniká nárok na rodičovský příspěvek. Z ostatních dávek, které sice nejsou primárně určeny těhotným ženám nebo matkám malých dětí, ale z hlediska finanční situace rodin s malými dětmi se podle mého názoru jedná o dávky významné, je poskytován přídavek na dítě, popř. příspěvek na školní pomůcky.

Protože těhotenství, narození dítěte a následná péče o něj se úzce dotýkají i změny pracovní schopnosti ženy vykonávat dosavadní výdělečnou činnost, zařadila jsem do této práce i kapitolu, zabývající se ochranou těhotných žen a rodičů malých dětí v pracovněprávních vztazích.

Česká republika je od roku 2004 členským státem Evropské unie. V rámci Evropské unie dochází pouze ke koordinaci národních sociálních systémů. Nahrazují se pouze ta pravidla, která jsou pro osoby migrující v rámci Evropské unie nevýhodná. Prostředkem koordinace jsou především nařízení Rady ES. Každý členský stát má tak zachován svůj vlastní systém sociálního zabezpečení a v oblasti

zabezpečení žen v těhotenství a mateřství jsou mezi nimi značné rozdíly. Z tohoto důvodu jsem zvolila pouze obecné srovnání základních dávek v této souvislosti poskytovaných. Ve Slovenské republice právní úprava v této oblasti prošla stejným vývojem a v mnoha ohledech je obdobná, proto jsem zařadila detailnější srovnání s touto zemí.

Závěrem jsem se pokusila zhodnotit platnou právní úpravu zabezpečení žen v těhotenství a mateřství, i očekávané změny v této oblasti a uvedla dílčí náměty de lege ferenda.

Tato diplomová práce je rozdělena na kapitoly, které jsou zpracovány dle výše uvedeného. Obsahuje také čtyři přílohy, které mají doplnit tuto práci o některé zajímavé údaje.

Diplomová práce je uzavřena k 31. prosinci 2007.